

Санітарно-гігієнічні вимоги до джерел нецентралізованого водопостачання (колодязів, каптажів джерел, бюветів тощо)

Санітарно-гігієнічні вимоги до джерел нецентралізованого водопостачання, зокрема, влаштування водозабірних споруд у вигляді колодязів різного типу регламентуються Державними санітарними правилами та нормами (ДСанПіН) 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Балансоутримувачам (суб'єктам господарювання, власникам) при влаштуванні та експлуатації вказаних вище джерел необхідно дотримуватись наступних правил:

- місця влаштування колодязя, каптажу джерела чи бювету слід розташовувати на незабрудненій та захищеній території, яка знаходиться вище за течією ґрунтових вод на відстані не менше ніж 30 м від магістралей з інтенсивним рухом транспорту та не менше ніж 50 м (для індивідуальних колодязів - не менше ніж 20 м) від вбиралень, вигрібних ям, споруд та мереж каналізації, складів добрив та отрутохімікатів, місць утримання худоби та інших місць забруднення ґрунту та підземних вод;

- територію поблизу колодязя, каптажу джерела чи бювету треба утримувати в чистоті та організувати відведення поверхневого стоку;

- у радіусі 50 м від бюветів, колодязів та каптажів джерел не дозволяється здійснювати миття транспортних засобів, водопій тварин, влаштовувати водоймища для водоплавної птиці, розміщувати пристрої для приготування отрутохімікатів та іншу діяльність, що може призвести до забруднення ґрунту та води;

- забороняється влаштовувати бювети, колодязі та каптажі джерел у місцях, що затоплюються, зазнають розмивів, зсувів та інших деформацій, на понижених та заболочених територіях;

- забороняється використовувати для підйому води із колодязя чи каптажу джерела громадського користування ємкості, які приносять споживачі, а також набирати воду із відра загального користування посудом, що належить споживачам;

- забороняється для утеплення і захисту колодязів та каптажів джерел від замерзання використовувати гній, перегній та інше, дозволені утеплювачі не повинні потрапляти до джерела;

- для захисту колодязя від забруднення поверхневими стоками слід влаштовувати перехоплюючі канави, які відводять стоки від колодязя, навколо колодязя необхідно робити «замок» із гарно змішаної та пошарово утрамбованої глини чи масного суглинку (глибиною 2 м і шириною 1 м) або бетонувати (асфальтувати) майданчик радіусом не менше ніж 2 м на основі з щебеню товщиною 15-20 см та з ухилом від колодязя. Навколо колодязя, розміщеного у водопроникаючих ґрунтах (піски, піщано-гравійні, піщано-галькові) необхідно цементувати майданчик радіусом не менше ніж 2 м та з ухилом від колодязя;

-влаштування стінок колодязя проводити переважно монолітним залізобетоном, бетонними або залізобетонними кільцями, а за їх відсутності - керамікою, цеглою, каменем або деревом - стінки колодязя повинні бути щільними, без шпарин;

-наземна частина колодязя (оголовок), призначена для захисту шахти від забруднення та спостереження за водозабором, влаштовується не менш як на 0,8 м вище поверхні землі. З метою захисту від засмічення оголовок повинен щільно закриватись кришкою з металу чи дерева або мати залізобетонне перекриття з люком, який також закривається кришкою. Зверху оголовка влаштовують дашок, навіс або оголовок вміщують у будку;

-для підйому води із колодязя слід застосовувати насоси (краще електрозанурювальні). Зливна труба насоса повинна мати гачок для підвішування відра. У разі неможливості застосування насоса допускається обладнання колодязя коловоротом або міцно прикріпленим "журавлем" з відром для загального користування;

-біля колодязя слід влаштовувати підставку для відер, навколо споруди повинні бути огорожа (радіусом не менше 2 м) з воротами (хвірткою) та стежка із твердим покриттям (від воріт до колодязя).

Власники бюветів, колодязів чи каптажів джерел зобов'язані щорічно проводити планове обстеження цих споруд, їх поточний ремонт, чищення та дезінфекцію. Після кожного ремонту або чищення слід проводити дезінфекцію споруд та знезараження питної води, а також лабораторні дослідження її безпечності та якості. У тому випадку, коли вода за результатами лабораторного контролю не відповідає вимогам, використовувати її для питних потреб забороняється і на такому джерелі водопостачання слід розмістити інформаційну табличку «Вода для пиття непридатна».

В подальшому вживати таку воду для питних потреб можна лише після встановлення причин її забруднення та відповідно проведеного комплексу усіх необхідних заходів з приведення її якості до нормативних показників та за результатами повторного лабораторного контролю.